

Horské CYKLOTÚRY

Karol Mizla

DAJAMA

edícia
KS

Horské
CYKLOTÚRY

Karol Mizla

Náročnosť trás:

veľmi náročná cyklotrasa ●

náročná cyklotrasa ●

stredne náročná cyklotrasa ●

Horské CYKLOTÚRY

1. vydanie, 2025

Autor textu: Karol Mizla

Editor a zodpovedný redaktor: Daniel Kollár

Fotografie: Karol Mizla (počet fotografií 138), Ľudovít Jančura (5), Peter Hošala (4), František Turanský (4), Radoslav Kudla (1), Peter Filip (1) a Jaroslav Rachus (1).

Grafická úprava: Marianna Lázníčková

Jazyková korektúra: Rút Facunová

Tlač: NIKARA, Krupina

Vydalo vydavateľstvo DAJAMA ako svoju 407. publikáciu.

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná v akejkoľvek forme bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-8136-182-1

RNDr. Daniel Kollár – DAJAMA, Karloveské rameno 4B, 841 04 Bratislava,
tel.: +421 (2) 446 317 02, info@dajama.sk, www.dajama.sk

Obsah

Slovo autora	5
Srdcom Malých Karpát (Malé Karpaty) ●	6
Na hrebeň Bielych Karpát (Biele Karpaty) ●	10
Za krásami Považského Inovca (Považský Inovec) ●	14
Cez tajomné hory (Tribeč) ●	18
Cez najjužnejší „vysokohorec“ (Vtáčnik) ●	22
Hrebeňom Pohronského Inovca (Pohronský Inovec) ●	26
Štiavnickými vrchmi (Štiavnické vrchy) ●	30
Naprieč Strážovskými vrchmi (Strážovské vrchy) ●	34
Hrebeňom Javorníkov (Javorníky) ●	38
Kysuckou „strechou“ (Kysucké Beskydy) ●	42
Oravskou Magurou (Oravská Magura) ●	46
Z Oravy na Liptov (Chočské vrchy) ●	50
Martinskými hoľami (Malá Fatra) ●	54
Hrebeňom Veľkej Fatry (Veľká Fatra) ●	58
Juhom Veľkej Fatry (Veľká Fatra) ●	62
Hrebeňom Kremnických vrchov (Kremnické vrchy) ●	66
Srdcom Slovenska (Starohorské vrchy) ●	70
Hrebeňom Starohorských vrchov (Starohorské vrchy) ●	74
Popod stred Slovenska (Poľana) ●	78
Okolo Poľany (Veporské vrchy) ●	82
Na kráľovský cyklovrchol (Nízke Tatry) ●	86
Cez Čierny Váh (Kozie chrbty) ●	90
Cez Stolicu (Stolické vrchy) ●	94
Slovenským rajom (Slovenský raj) ●	98
Hrebeňom Spišskej Magury (Spišská Magura) ●	102
Cez Pieniny a Veterný vrch (Pieniny) ●	106
Slovensko-poľským pohraničím (Ľubovnianska vrchovina) ●	110
Hrebeňom Levočských vrchov (Levočské vrchy) ●	114
Hrebeňom Bachurne (Bachureň) ●	118
Naprieč Braniskom (Branisko) ●	122
Hrebeňom Čergova (Čergov) ●	126
Severnými Slanskými vrchmi (Slanské vrchy) ●	130
Južnými Slanskými vrchmi (Slanské vrchy) ●	134
Hrebeňom Volovských vrchov (Volovské vrchy) ●	138
Okolo Ružína (Volovské vrchy) ●	142
Naprieč Čiernou horou (Čierna hora) ●	146
Naprieč Slovenským krasom (Slovenský kras) ●	150
Cerovou vrchovinou (Cerová vrchovina) ●	154
Register	158
Literatúra	160

Slovo autora

Pohyb na bicykli zažíva v poslednom období veľký rozmach a hornaté Slovensko poskytuje ideálne príležitosti na pravú horskú cykloturistiku. Čoraz viac cyklistov sa vydáva do hôr a vďaka elektrobicyklom sa pre mnohých stávajú dostupné aj náročnejšie horské terény, ktoré v minulosti zvládali len zdatní horskí cyklisti. Hustá sieť lesných ciest a turistických chodníkov umožňuje bezpečné putovanie horskou krajinou na bicykli, ktorý býva považovaný za najlepší vynález za posledné dve storočia.

V tejto publikácii si čitateľ nájde tridsaťosem horských cyklotúr, pri ktorých výbere sme sa snažili o to, aby smerovali do čo najväčšieho počtu slovenských pohorí. Každé z nich je totiž svojím spôsobom jedinečné, a tak prezentované trasy

Kráľova hoľa povýše sedla Besník

prechádzajú naprieč Slovenskom cez 34 pohorí. Ich absolvovaním máme možnosť spoznať pestré krásy hornatého Slovenska na ideálnom ekologickom dopravnom prostriedku – na bicykli. Tridsaťšesť popísaných trás má základ v publikáciách Najkrajšie cyklovrcholy 1. a 2. diel, ktoré vyšli vo vydavateľstve Dajama v rokoch 2014 a 2019. Pojem cyklovrchol sa zaužíval pre kopec, na ktorý sa dá vyjsť na bicykli. Tieto trasy boli aktualizované, pričom vo viacerých prípadoch bol pozmenený aj ich priebeh. Zväčša došlo k zámene asfaltových úsekov za zaujímavejšie úseky s prírodným povrchom v tzv. teréne.

Z prezentovaných cyklotrás sedem prechádza západným Slovenskom, sedemnást stredným Slovenskom a štrnásť východným Slovenskom, čo v podstate odzrkadľuje geografické rozloženie horstiev Slovenska. Priemerná dĺžka všetkých trás je 59 kilometrov (z toho v teréne 32 kilometrov a po asfalte 27 kilometrov). Asfaltové úseky vedú najmä po horských a lesných cestách. Celkové priemerné stúpanie trasy je 1 575 metrov a priemerné prevýšenie medzi najvyšším a najnižším bodom trasy dosahuje 792 metrov.

V každej kapitole po krátkom úvode nasleduje popis trasy, jej okolia a fotografie. Súčasťou textu je aj popis jednej zaujímavosti a tipu na trase. V rámci sú uvedené základné charakteristiky trasy so stručným itinerárom, technickými údajmi a popisom náročnosti. Súčasťou je aj QR kód, vďaka čomu si čitateľ môže prezrieť trasu na mapovom serveri a stiahnuť si GPX súbor na potreby navigácie. Pri popisoch uvádzame aj možnosti na prípadné skrátenie cyklotúry.

Popísané horské cyklotrasy vedú malebným horským prostredím, pričom oplývajú nádhernými výhľadmi. Ak by sa ma niekto

Na Krížnej

opýtal, ktoré z týchto horských cyklotrás považujem za najkrajšie, odpovedal by som, že najkrajšie sú všetky, ale tri z nich sú určite najvyhládkevšie a zanechali vo mne najhlbšie dojmy. Ide o cyklotúry cez tri slovenské vrchy, ktoré možno označiť ako „Skupina K3“ – Kráľova hoľa („Kráľovná hôľ“), Krížna („Krásna pani, pol Slovenska má na dlani“) a Kojšovská hoľa („Princezná hôľ“). Vďaka jedinečnej dominantnej polohe poskytujú tieto kopce nádherné kruhové a ďaleké výhľady postihujúce dokonca aj Karpaty v okolitých krajinách.

Popísané cyklotúry vedú zväčša po horských asfaltkách, lesných cestách alebo značených chodníkoch. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na slovenskú legislatívu, ktorá usmerňuje možnosti pohybu na bicykli. Ide najmä o Zákon o ochrane prírody č. 543/2002 Z. z. a návštevné poriadky národných parkov. Z tohto dôvodu je potrebné ešte pred túrou sa oboznámiť s aktuálnou legislatívou a dodržiavať stanovené zásady týkajúce sa pohybu na bicykli v konkrétnej oblasti. Ide najmä o trasy smerujúce

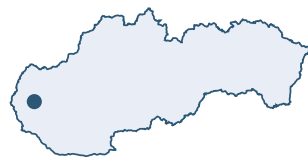
cez Slovenský raj, CHKO Malé Karpaty či CHKO Kysuce.

Prezentované trasy vedú často aj po chodníkoch prístupných pre peších i cyklistických turistov. Najmä v alpských krajinách sa zaužívalo heslo: „Hikers, bikers, share the trail!“ (Turisti, cyklisti, podelme sa o chodník!). V praxi to znamená, že v prípade stretnutia pešieho turistu a cykloturistu na chodníku dáva prednosť ten, pre koho je to jednoduchšie. Vyžaduje si to vzájomnú ohľaduplnosť a pochopenie, čo by v kultúrnej krajine malo byť samozrejmosťou.

A ešte poznámka na záver. Za posledné roky došlo v niektorých oblastiach Slovenska k negatívnym premenám horskej krajiny (najmä v dôsledku straty lesov), ktoré si nemožno nevšimnúť. Týka sa to aj našich trás. Verme, že aj napriek prírodným kalamitám a iným negatívnym vplyvom sa podarí prírodné krásy Slovenska nielen zachovať, ale i zveľadiť. Prajem vám pekné a nezabudnuteľné zážitky z putovania na bicykli po nádherných slovenských horách.

Karol Mizla, marec 2025

Srdcom Malých Karpát

Malé Karpaty vyčnievajú viac ako 500 metrov nad okolité roviny a sú vhodným miestom na pravú horskú cyklistiku. Na našej trase môžeme navštíviť až štyri „vyhliadkové“ malokarpatské vrcholy: Veľkú homolu s vyhliadkovou vežou, malebný lúčnatý Klokoč, krásnu bralnatú Vápennú i zaujímavú Skalnatú.

Pohľad z Klokoča na Vápennú a Vysokú

Vápenná

V Malých Karpatoch, ktoré sa tiahnu v dĺžke vyše 90 kilometrov od Devína po Nové Mesto nad Váhom, sa nachádza 11 vrchov s nadmorskou výškou nad 700 metrov (tzv. malokarpatské sedemstovky). Vápenná (752 m, inak aj Roštún, starší názov Rachšturm) je tretím najvyšším vrchom pohoria a považuje sa za najkrajší malokarpatský kopec. Na skalnatej vrcholovej plošine sa nachádza päť metrov vysoký betónový

stĺp s malou kovovou rozhľadňou a slovenský dvojkríž. Z vrcholu je krásny panoramatický výhľad.

Z Modry na hrebeň

Začneme v Modre na námestí, odkiaľ sa vydáme západným smerom súbežne so zelenou turistickou značkou, ktorá nás vyvedie z mesta do vychýrených modranských viníc. Lesnou asfaltkou prideme k rázcestiu Pod Srnčím vrchom a ďalej pôjdeme už po

Trasa: Modra – Veľká homo-
la – Červený Kameň – Vá-
penná – Čermáková lúka –
Modra. **Dĺžka:** 63 km (terén
50 km). **Prevýšenie medzi najvyšším
a najnižším bodom:** 577 m. **Stúpanie:**
2 090 m.

Náročnosť: Veľmi náročná trasa má členitý profil v teréne po takmer celej dĺžke. Úsek záverečného výstupu na Vápennú je veľmi strmý, podobne strmé sú časti zostupových ciest z Vápennej, Klokoča a Skalnatej. Orientačne je trasa nenáročná, z veľkej časti vedie po značených cyklistických i turistických cestách. Trasu si môžeme skrátiť a zľahčiť rôznymi spôsobmi. Vynechaním okruhov cez Klokoč a Skalnatú si výlet skrátime o osem kilometrov a 320 metrov stúpania. Keďže trasa prechádza aj prírodnou rezerváciou, je potrebné dodržiavať stanovené zásady týkajúce sa pohybu na bicykli v konkrétnej oblasti.

lesnej ceste (modrá cyklotrasa). V ostrej serpentíne na rázcestí pokračujeme doľava po neznačenej lesnej ceste. V strmšom stúpaní vyjdeme do sedla Pod Veľkou homolou. Na vrchol Veľkej homole vyjdeme obchvatom po lesnej zväžnici, ktorou sa dostaneme na červenú hrebeňovku. Na vrcholovej čistinke stojí 21 metrov vysoká drevená rozhľadňa, z ktorej je kruhový výhľad.

Z Veľkej homole strmo zídeme do sedla, ktorým sme prechádzali. Po kamenistej lesnej ceste sa popri hvezdárni dostaneme do rekreačnej oblasti Modra-Piesok, známej ako Zochova chata. Naša trasa pokračuje východným smerom po asfaltovej ceste, z ktorej odbočíme doľava na lesnú cestu v smere modrej turistickej značky. Pomedzi chaty vyjdeme na čistinku s výhľadom a potom lesom strmšie klesneme na Zajačí jarok. Po lesnej ceste severným smerom (zelená cyklotrasa) prideme do Častej-Papierničky. Z mierne klesajúcej asfaltky odbočíme v časti Horná Píla doľava. Stúpame cez les, až kým dosiahneme plošinu s parkovou úpravou v okolí mohutného zachovaného

Sedlo Uhliská

hradu Červený Kameň. V peknom francúzskom parku odbočíme z asfaltovej cesty doľava na lesnú cestu (zelená turistická značka). Na rázcestí značku opustíme a cez železnú bránku vojdeme do zvernice. Stúpajúca lesná cesta nás privedie na veľkú lúku a jej okrajom dosiahneme sedielko medzi Veľkým a Malým Vápenným s podmanivým výhľadom na Vysokú.

Počas klesania lesom sa napravo objaví pôsobivá božia muka s obrázkom sv. Huberta a upraveným okolím. Ďalej stromovou alejou a cez lúky prideme pod vrch Geldek,

Tip na trase

Skalná (704 m), desiaty najvyšší vrch Malých Karpát, leží na hlavnom hrebeni v centrálnej časti pohoria (v Pezinských Karpatoch). Napriek svojmu názvu vrch nie je skalnatý, ale je oblý. Strmý severovýchodný svah je odlesnený a trávnatý. Skalná nie je typický malokarpatský vrch, má skôr fatranský charakter. Zo Skalnatej je krásny polkruhový výhľad na sever.

ktorého vápencový dvojvrchol ležiaci na rázsoche dominuje širokému okoliu. Lesná zvlnená cesta smeruje k oploteniu zvernice, kde cez bránku vyjdeme na zeleno značovanú cestičku. Po nej sa cez dve pekné lúky a rúbanisko dostaneme ku križovatke Nad Jarkami. Odtiaľ po lesnej ceste (modrá cyklotrasa) zídeme na Sklenú Hutu.

Sklená Huta

Bývalá osada Sklená Huta v súčasnosti predstavuje rozsiahlu lúku s ojedinelými stromami v údolí Pariny a významnú križovatku turistických trás. V 17. storočí tu zriadili majitelia lesov Pálffyovci sklárne a papiereň, ktoré využívali hojnosť dreva a kremičitú vyvrelinu. Vtedy mala Sklená Huta vyše 240 obyvateľov. Po zániku sklárne v 18. storočí tu vznikla malá osada, ktorú osídlili tzv. hunckári. Boli to skúsení drevorubači a lesníci, ktorí prišli do Malých Karpát z alpských oblastí. Ich pomenovanie bolo odvodené z nemeckého slova Holzhacker (drevorubač).

Z rázcestia sa vydáme doprava po asfaltke, z ktorej onedlho odbočíme doľava na

Sklená Huta

Zjazd zo Skalnatej

modrú turistickú značku a napojíme sa ňou na červenú cyklotrasu. Na Kolovrátku, kde kedysi končila lesná železnica, nás značka nasmeruje doprava. Z lesnej cesty sú nádherné pohľady na Vápennú a vyššie aj na lúčnatý Klokoč. V závere užšou strmšou cestičkou vyjdeme do malebného lúčnatého sedla Uhliská. Odtiaľto sa možno vydať na blízky Klokoč. Celý tento „klokočský okruh“ je dlhý takmer štyri kilometre a má stúpanie 125 metrov. Z Uhlísk pokračujeme lesnou cestou, ktorá obťáča severozápadný svah Vápennej. Naľavo minieme drevený kríž a v miernom klesaní odbočíme doľava na menej výraznú lesnú cestu. Tá sa napoji na žltú turistickú značku, ktorá nás náročnejším terénom vyvedie na hlavný hrebeň. Odtiaľ je na vrchol Vápennej po strmom kamenistom chodníku necelých 200 metrov.

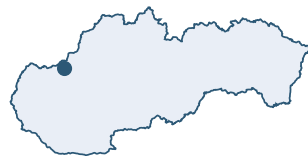
Z krásnej Vápennej zídeme späť do sedla, odkiaľ nás čaká strmý zostup lesom po zelenej turistickej značke smerujúcej do Sološnice. Na lúkach pod Malou Vápennou značku opustíme a pokračujeme doľava po lúčnej ceste. Cez záhradkársku osadu zídeme do Sološnickej doliny. Pôjdeme nahor

po asfaltke, avšak už po 250 metroch z nej odbočíme doprava na dobrú lesnú cestu. Cesta plynule stúpa a točí sa úbočím Veľkého Peterklina. Lesom dôjdeme do sedla Skalka, kde sa križujú viaceré turistické trasy.

Pokračujeme po lesnej ceste východným úbočím hrebeňa. Z lesa vyjdeme na lúku v lokalite Panský dom, kde stojí schátraná budova bývalej pálfyovskej horárne z 19. storočia. Po príjemnej lesnej ceste a cez železnú bránu zvernice sa dostaneme do sedla Hubalová. Po lesnej ceste pod hrebeňom (červená značka) prideme na obľúbenú lokalitu Čermákova lúka. Stojí tu prístrešok a blízko sa nachádza aj výdatný prameň. Naša trasa môže pokračovať okruhom cez Skalnatú, ktorý je dlhý viac ako štyri kilometre a má stúpanie 195 metrov.

Z Čermákovej lúky pokračujeme po príjemnej zvlnenej lesnej ceste (zelená turistická značka) cez Zbojnícke na Vápenku. Odtiaľ zídeme k hvezdárni a potom sledujúc červenú značku až na Zochovu chatu. Do Modry dôjdeme zjazdom po asfaltovej ceste.

Na hrebeň Bielych Karpát

Známy a obľúbený slovensko-moravský kopec s peknými výhľadmi a dobrým prístupom aj na bicykli. Túra vedie zaujímavou kopaničiarskou krajinou slovenského Podjavorinska a moravského Slovácka. Jej súčasťou môže byť aj druhý vrchol – Veľký Lopeník.

Veľká Javorina

Veľká Javorina je nadmorskou výškou 970 metrov najvyšším vrchom Bielych Karpát, 80 kilometrov dlhého pohoria, ktoré sa tiahne pozdĺž česko-slovenskej hranice. Na lúčnom vrchole je umiestnený vysielateľ a niekoľko pamätníkov. Od roku 1845 sa na ňom organizujú letné česko-slovenské bratské stretnutia. Z vrcholu sú ďaleké výhľady na západnú (moravskú) i východnú (slovenskú) stranu. Na severozápadnej

strane kopca sa rozkladá prírodná rezervácia Veľká Javorina (najmä vďaka javorovo-bukovým lesom, ktoré majú pralesový charakter). Pod vrcholom sa nachádza Holubyho chata.

Z podhoria Bielych Karpát

Dobрым východiskovým miestom je Stará Turá. Lokálnymi asfaltovými cestami prideme do Hrnčiarového, kde sa sprava napája cesta z Lubiny. Odtiaľ sa začína

Na Veľkej Javorine

Pohľad z Veľkej Javoriny smerom na Moravu

stúpanie na vrchol. Výrazné hnedé informačné tabule nás na rázcestiach spoľahlivo

Trasa: Stará Turá – Veľká Javorina – Březová – Velký Lopeník – Nová Bošáca – Stará Turá. **Dĺžka:** 76 km (terén 25 km). **Prevýšenie medzi najvyšším a najnižším bodom:** 700 m. **Stúpanie:** 1785 m.

Náročnosť: Stúpanie na Veľkú Javorinu po asfaltovej ceste je dlhšie a plynulé, výstup na Veľký Lopeník je kratší, strmší a vedie terénom. Obe stúpania nie sú veľmi náročné. V strednej časti vedie túra moravským Slováckom. Záverečná časť prechádza podhorím Bielych Karpát. Orientačne nenáročná, viac pozornosti si vyžaduje zjazd z Veľkej Javoriny do Strání. Túru si môžeme skrátiť, ak z rázcestia nad Březovou odbočíme doprava a cez Březovú a Šance dôjdeme do Novej Bošáce, kde sa napojíme na základnú trasu.

navedú k Holubyho chate a na Veľkú Javorinu. V lokalite Barina sa sprava pripája cesta z Cetuny. V dolnej časti sa na otvorenom priestore ponúkajú ďaleké výhľady na jemne modelovaný podjavorinský reliéf s lúkami. Na východe vidieť údolie Váhu s Považským Inovcom v pozadí. Postupne vojdeme do lesa a v stúpaní sa nám občas ukáže vrcholový vysielateľ. Kvalitná plynule stúpajúca asfaltka nás dovedie k Holubyho chate.

Holubyho chata

V peknom prostredí pod trávnatým vrcholom Veľkej Javoriny stojí Holubyho chata (jedna z najstarších horských chát na Slovensku). Základný kameň chaty, pôvodne útulne, bol položený 8. júla 1923 a chata dodnes po viacerých rekonštrukciách slúži turistom. Pomenovali ju po významnom botanikovi a polyhistorovi Jozefovi Ludovítovi Holubym (1836 – 1923), ktorý takmer polstoročie pôsobil ako evanjelický farár v neďalekom Zemianskom Podhradí, a preto sa časť jeho veľmi úspešného výskumu na poli botaniky realizovala práve v Bielych Karpatoch.

Nad Stráním

Krátke stúpanie od chaty na hrebeň vedie lúčnym terénom. Z lúčneho hrebeňa sa ponúkajú ďaleké výhľady na hornaté moravské Slovákco. Vojdeme do lesa a onedlho pretneme slovensko-českú hranicu. Po pravej strane sa nachádza národná prírodná rezervácia Javořina. Pri smerovníku cyklotrás nad Kamennou boudou odbočíme doprava a miernym zjazdom prideme k vodnej nádrži nad obcou Strání. Vľavo poniže nádrže sa nachádza pekná kaplnka z roku 1816 stojaca pod dvoma starými lipami, ktoré sú označené ako pamätné stromy.

Strání je známe vďaka kultúrnym tradíciám a zvykom. V centre obce prekrížime cestnú komunikáciu a začneme stúpať po asfaltovej ceste. Sú z nej pôsobivé výhľady na okolitý podhorský kraj. Vyjdeme na križovatku ciest nad Březovou, odkiaľ je dobrý výhľad na hrebeň Veľkej Javoriny. Na kamennom podstavci tu stojí pekný tepaný kríž. Základná trasa pokračuje priamym smerom po lúčnej ceste, ktorá je označená aj červenými turistickými značkami. Z lúk s peknými výhľadmi vojdeme do lesa, odkiaľ

nás mierne zvlnená cesta vyvedie do otvoreného terénu so starými ovocnými sadiami. Okrem kopaníc a dolín uvidíme na hrebene Bielych Karpát aj druhý vrchol túry – Veľký Lopeník. Prídeme na asfaltovú cestu, po ktorej pôjdeme doprava k smerovníku Lopeník. Odbočíme doľava na úzku asfaltku, ktorá priamočiaro a pomerne strmo vedie na rázcestie Troják.

Tip na trase

Dvadsať kilometrov dlhá Bošácka dolina sa tiahne vysoko pod hrebeň Bielych Karpát. Bola osídlená už v praveku, o čom svedčia bohaté a vzácne archeologické náleziská. Najmä na jej hornom konci v oblasti Novej Bošáče sa nachádzajú typické kopanice s terasovitými poličkami, lúkami a ovocnými sadiami. Bošácky ľudový kroj patrí medzi najkrajšie na Slovensku. Oblasť je známa vďaka pestovaniu ovocia, predovšetkým sliviek, z ktorej sa pália vychýrená bošácka slivovica. Slivka sa dostala aj do erbu Novej Bošáče.

Ďalší smerovník na Mikulčinom vrchu nám ukáže postup k Lopenickému sedlu. Zo širokého lúčnatého sedla pôjdeme priamo hore k usadlosti. Pri nej odbočíme doľava na poľnú cestu (zelená značka stúpa strmo hore), ktorá nás serpentínou privedie pod Kobylar späť na zelenú značku. Plynule stúpajúcou lesnou cestou onedlho prideme na odlesnený vrchol Veľkého Lopeníka. Šiesty najvyšší vrch Bielych Karpát, ležiaci na česko-slovenskom hraničnom hrebeni, dosahuje nadmorskú výšku 911 metrov. Na vrcholovej lúčke stojí 22 metrov vysoká rozhľadňa z dubového dreva s mohutným kamenným základom. Z rozhľadne je nádherný kruhový výhľad na blízky kopaničiarsky kraj a okolité pohoria. Vidieť hrebeň Bielych Karpát (od juhozápadnej Veľkej Javoriny po severovýchodné Vršatecké bradlá), na východe Strážovské vrchy, južnejšie Považský Inovec a na západe Uheriský Brod s roztrúsenými obcami.

Z vrcholu nasleduje strmý a technicky náročný zjazd po modrej turistickej značke na Ťažké vršky. Z lesa vyjdeme na

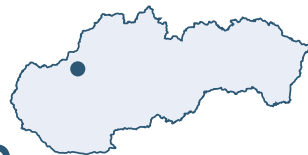
úzky lúčny hrebienok s dobrými výhľadmi na obe strany (vpravo od nás sa nachádza pekný drevený prístrešok). Krátka rovinka je vhodná na uvoľnenie brzdových páčok a pokochanie sa okolitou krajinou. Strmé klesanie sa zmierni po napojení na zväžnicu prichádzajúcu sprava. Cestou sa otvárajú výhľady na kopaničiarsku krajinu, ktorej na juhozápade dominuje Veľká Javorina. Na samote Ondrašovec sa začína úzka asfaltka, ktorá cez Grúň klesá do Novej Bošáče v Bošáckej doline.

Z Novej Bošáče do Starej Turej trasa vedie po lokálnych asfaltových cestách, pričom viackrát mení smer. Cez Zemianske Podhradie v miernom klesaní prideme do Bošáče, kde odbočíme na Moravské Lieskové, za ktorým nasleduje krátky úsek po cestnej komunikácii s premávkou áut do Brestového. Zvlnená podhorská asfaltka nás privedie do Cetuny. Štýlový Saloon Cetuna je vhodným miestom na občerstvenie i vychutnanie kopaničiarskej atmosféry. Pokračujeme podhorím na rázcestie v Barine a cestou známou z úvodu trasy prideme až do Starej Turej.

Lopenické sedlo

Za krásami Považského Inovca

Trasa umožňuje pomerne pohodlný výstup na najvyšší vrch Považského Inovca popri Inoveckej chate. Podhorské cesty na východných úbočiach pohoria sú sťa stvorené na skvelú cykloturistiku. Skutočným bonbónikom je nádherná hrebeňovka s výhľadmi.

Na hrebeni Považského Inovca

Považský Inovec

Inovec je nadmorskou výškou 1 042 metrov najvyšším vrchom Považského Inovca. Toto relatívne nízke pohorie s tvarom polostrova má členitý hrebeň s dĺžkou vyše 50 kilometrov a pravý karpatský charakter. Vrchol Inovca je zarastený bukovým lesom s ojedinelými smrekmi. Nachádza sa tam čistinka, na ktorej je veľký drevený kríž, smerovník so schránkou na vrcholovú knihu a drevený prístrešok. Stojí tu aj oceľová rozhľadňa zvaná Helena. Názov kopca

súvisí s tým, že v chladnejších mesiacoch býva pokrytý inovatou, kým v nižšie položenom údolí je relatívne teplo. Masív Inovca je pretkaný hustou sieťou lesných ciest, ktoré poskytujú viac výstupových možností. Najľahší prístup na vrchol smeruje po asfaltke z Trenčianskeho Jastrabia popri Inoveckej chate (dĺžka 11 km, stúpanie 742 m).

Z dediny prameňov

Trasa sa začína v Trenčianskom Jastrabí (šesť prameňov v katastri obce je

svedectvom toho, že o vodu nie je v Považskom Inovci núdza). Pútač pri kostole láka na objavovanie krás tohto pohoria, a tak sa vydáme juhozápadným smerom hore dedinou. Cesta vedie cez podhorské polia do zalesneného údolia. Úzka asfaltka príjemne stúpa serpentínami. Onedlho minieme smerovník Nad Krásnou dolinou (zľava sa pripája žltá a sprava zelená turistická značka). V nadmorskej výške 680 metrov odbočuje doľava zväžnica pod Krželnicu a my pokračujeme priamo po stúpajúcej asfaltke, ktorá nás po jeden a pol kilometri privedie k Inoveckej chate.

Inovecká chata

Pekná a pomerne veľká horská chata stojí na severovýchodnom úbočí Inovca. Jej história siaha do roku 1931. Počas druhej svetovej vojny bola zničená. Obnovili ju v roku 1947 a v roku 2010 prešla komplexnou rekonštrukciou. Chata poskytuje kvalitné ubytovanie i stravovacie služby. Má pekne upravené okolie, ktorého súčasťou je cvičná lezecká skala a detské ihrisko.

Trasa: Trenčianske Jastrabie – Inovecká chata – Inovec – Kulháň – Stará Hora – Trenčianske Jastrabie.

Dĺžka: 47 km (terén 15 km). **Prevýšenie medzi najvyšším a najnižším bodom:** 742 m. **Stúpanie:** 1 210 m.

Náročnosť: Stredne náročná trasa predstavuje plynulý výstup na Inovec po asfaltke s krátkym strmým záverom. Stredná časť smerujúca po hrebeni Považského Inovca vedie nenáročným zvlneným terénom. Lesné a asfaltové cesty na východnom úpätí Inovca, ktorými vedie naša trasa, sú pohodlné. Zvýšenú pozornosť pri orientácii si vyžaduje najmä zostup z hrebeňa do Kulháňa a úsek medzi Kulháňom a Dubodielom.

Od chaty pokračuje príjemné stúpanie lesnou asfaltkou, ktorá východným úbočím obchádza vrchol a asi po dva a pol kilometri odbočuje doprava na Inovec. Strmosť úzkej asfaltovej cesty graduje až na 21 %, avšak

Inovecká chata

tesne pod vrcholom sa stúpanie zmiernuje. Pred nami sa objaví telekomunikačný stožiar vysielачa a oceľová rozhľadňa. Vrchol Inovca dosiahneme po lesnom chodníku. Z rozhľadne je dobrý kruhový výhľad. Pretože je vrchol zalesnený, oceníme pekné výhľady zo 17 metrov vysokej plošiny rozhľadne Helena. Okrem okolitých dolín a pohorí možno vidieť aj Malú i Veľkú Fatru a v pozadí Západné a Nízke Tatry.

Naša trasa pokračuje ďalej po hrebeni južným smerom (červená turistická i cyklistická značka). Lesnou cestou onedlho prideme na otvorenú plošinu Palúch. Tu si vychutnáme ďalšie výhľady. Na západe vidieť Biele Karpaty a údolie Váhu a pred nami v smere našej jazdy hrebeň Považského Inovca s Panskou Javorinou v pozadí. Pokračujeme po hrebeni mierne zvlnenou cestičkou malebným prostredím lesa a lúk s občasnými, ale veľmi peknými výhľadmi. Postupne prejdeme Krželnicu (druhý najvyšší vrch pohoria), Rafajovu kótu a Jakubovú, za ktorou sa nachádza smerovník Nad studnicami s odbočkou k blízkej Bohušovej

Tip na trase

Ak by sme si trasu chceli predĺžiť, môžeme sa z Ostrého vrchu vybrať na ďalší vyhlídkový vrch – Panskú Javorinu. Pri tomto variante najprv zostúpime k smerovníku Pod Ostrým vrchom a potom v neustálom stúpaní pokračujeme až do sedla Pod Panskou Javorinou, ktoré dostatočne preverí našu fyzickú kondíciu a zrejme bude treba bicykel i kúsok potlačiť. Po oddychu v sedle nás čaká ďalšie, avšak posledné náročné stúpanie lesným chodníkom, na ktorom na niektorých miestach znovu budeme musieť potlačiť bicykel. Za všetku námahu však budeme onedlho odmenení výhľadom na vrchole Panskej Javoriny, kde sa stretávajú hranice Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja, ako aj hranice troch okresov – Topoľčany, Nové Mesto nad Váhom a Bánovce nad Bebravou. Od roku 2010 tu stojí aj 16 metrov vysoká turistická drevená rozhľadňa. Do Kulháňa zídeme zeleno značkovanou cyklotrasou.

Pohľad z Palúcha na západ

Rozhľadňa Helena na Inovci

studničke. Klesneme do sedielka, z ktorého nasleduje strmý výstup lesom na Ostrý vrch.

Vyhliadkový vrchol ponúka južné výhľady na Panskú Javorinu a južnú časť Považského Inovca i západné výhľady do údolia Váhu a na Biele Karpaty. Pod vrcholom stojí 12 metrov vysoký dvojkríž s trojvrším a drevený stôl s lavicami. Kríž vyrezali z dubového dreva priamo na mieste v roku 2007 obyvatelia Kálnice. K zaujímavostiam patrí fakt, že na Slovensku má až 63 kopcov názov Ostrý vrch.

Pár metrov pod krížom vedie z hrebeňa dolava nenápadná lesná cesta. Naša trasa pokračuje po nej, onedlho vchádza do bukového lesa a v strmšom oblúku sa čoskoro napája na širokú zväznicu. Vydáme sa doprava po ceste s dobrým povrchom, ktorá kopíruje severné úbočia Panskej Javoriny. Cestou sa otvárajú pekné výhľady na Inovec. V Jelenej doline sa napojíme na lesnú asfaltku, ktorá umožňuje pohodlný zjazd do osady Kulháň. Táto horská osada vznikla už v stredoveku. V rokoch 1911 až 1914 tu

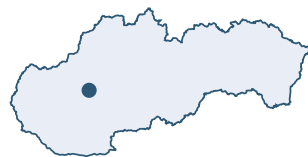
postavili lesnú železnicu, ktorá zväžala kvalitné drevo (exportovalo sa do Talianska, Holandska i Belgicka, kde ho používali na stavbu mostov a lodí). V zime po železnici prepravovali ľadové kryhy z rybníkov používané v lete na chladenie. V súčasnosti sa tu nachádza len niekoľko domov a rybník s letnou reštauráciou, v ktorej ponúkajú čerstvé pstruhy.

Naša trasa pokračuje severným smerom súbežne s červeno značenou cyklotrasou Okolo Považského Inovca. Na rázcestí pod horárňou si zvolíme pravú vetvu cesty, aby sme sa dostali nad horárňu Stará hora. Na rázcestí si pre zmenu zvolíme ľavú vetvu cesty, ktorá sa neskôr kľukatí v lese po vrstevnici a v závere schádza do údolia Inoveckého potoka powyše Dubodiela. Odtiaľ môžeme pokračovať ďalej po lesnej ceste (červenej cyklotrase). Tá sa napojí na asfaltku, ktorou sme stúpali na Inovec a zídeme do blízkeho Trenčianskeho Jastrabia. Naša základná trasa schádza do Dubodiela a odtiaľ vedie pohodlne po asfaltovej komunikácii do Trenčianskeho Jastrabia.

Rozhľadňa na Panskej Javorine

Cez tajomné hory

Tribeč je zaujímavé a tajomné pohorie na juhozápade Slovenska. Trasa cez jeho najvyšší vrchol prechádza zachovanými tribečskými lesmi a úhladnou zvlnenou krajinou horného Požitia.

Tribeč

Tribeč je nevysoké pohorie a v rebríčku 60 slovenských pohorí zaujíma až 52. miesto. Tiahne sa od Veľkého Poľa po Nitru v dĺžke asi 45 kilometrov pri maximálnej šírke 18 kilometrov a ako ostrý klin vybieha do Panónskej nížiny. Veľký Tribeč (829 m) je najvyšší vrch pohoria Tribeč. Nachádza sa v jeho centrálnej časti a je zalesnený prevažne listnatými lesmi ako takmer celé pohorie. Masív Tribeča vystupuje o vyše 600 metrov nad okolitú nížinu a z diaľky tvorí viditeľnú horskú dominantu. Na vrchole sa nachádza lesná čistina, smerovník so

schránkou a vrcholovou knihou a drevený kríž, pod ktorým je drevená lavička. Výhľad je obmedzený a smeruje na východ na Požitavie. Pod vrcholom sa nachádza staroveké hradisko a kamenné zvyšky sídla pustovníka, ktorý tu žil v minulom storočí. Vrchol má napriek absencii výhľadov osobitého tajomného genia loci.

Z nami zvolenej západnej strany vedie pod hrebeň horská asfaltka. Z nej sa krátkou lesnou odbočkou dostaneme na hrebeň do sedla pod Veľkým Tribečom, odkiaľ je na vrchol 700 metrov po strmej červeno značkovanej turistickej ceste. Na vrchol

Vrchol Veľkého Tribeča

Pod Veľkým Tribečom

Veľkého Tribeča je dobrý prístup aj z opačnej, východnej strany od obce Zlatno (dĺžka 10 km, prevýšenie 550 m). Vyjdeme sem po lesných cestách cez Klačany a križovatku pod Kozlišovom, v závere cesta strmšie stúpa. Tribeč je pretkaný vyznačenými

cyklotrasami (najdlhšia je tzv. Tribečská hrebeňovka v dĺžke 79 kilometrov z Nitry na Pusté Pole), pričom mnohé z nich sa napájajú na našu trasu.

Na hrebeň Tribeča

Začneme v Topoľčanoch pri železničnej stanici a budeme smerovať cez Továrnickú ulicu smerom na východ, až sa dostaneme na okraj mesta. Po prejení mosta cez Nitru a kruhového objazdu pokračujeme rovno do Solčian. Po odbočení v obci doprava a potom v centre doľava sa dostaneme na horskú asfaltku (zelená cyklotrasa), ktorá sa vnorí do tribečských lesov. Cesta plynule nabera výšku a máme z nej výhľad na Topoľčany s okolím a protihľadá pohorie Považský Inovec. Minieme Dekanovu chatu a na rázcestí pod Medvedím vrchom, kde je imitácia autobusovej zastávky, zahneme doprava.

Vyjdeme tesne pod hrebeň Tribeča do nadmorskej výšky 725 metrov. Vľavo sa objaví lesná cestička, po ktorej prejdeme 300

Trasa: Topoľčany – Solčany – Veľký Tribeč – Zlatno – Žikava – Topoľčianky.
Dĺžka: 37 km (terén 12 km).

Prevýšenie medzi najvyšším a najnižším bodom: 664 m. **Stúpanie:** 905 m.

Náročnosť: Relatívne menej náročná cyklotrasa má jednoduchý profil a vedie zväčša po asfaltovom povrchu. Po výstupe na Veľký Tribeč trasa klesá sledujúc lesné cesty do Požitavia a pokračuje zvlnenou krajinou do Topoľčianok. Orientačne je trasa nenáročná a vedie po značkovaných alebo zreteľných cestách. Najväčšiu pozornosť si vyžaduje odbočka z horskej asfaltky do sedla pod Veľkým Tribečom.